

توافق اولیه ایران و امریکا

گام نخست برای پایان جنگ و آغاز فصل جدید دیپلماسی

یامداد دوشنبه ۲۵ خرداد را می توان یکی از مهم ترین نقاط عطف تحولات سیاسی و امنیتی ماه‌های اخیر دانست؛ زمانی که خبر دستیابی ایران و امریکا به یک توافق اولیه برای پایان دادن به جنگ، رفع محاصره اقتصادی و بازگشت شرایط عادی به مسیرهای کنسرتیاتی و تجارت منطقه‌ای منتشر شد. توافقی که در صورت نهایی شدن، می تواند نه تنها آینده روابط دو کشور بلکه چشم‌انداز امنیتی و اقتصادی منطقه را نیز تحت تأثیر قرار بدهد. نخستین تأیید این توافق از سوی مقام‌های پاکستانی منتشر شد؛ کشوری که در هفته‌ها و ماه‌های گذشته نقش مهمی در میانجی‌گری میان تهران و واشنگتن ایفا کرده بود. ساعاتی بعد نیز مقام‌های امریکایی و ایرانی اصل دستیابی به چارچوب اولیه توافق را تأیید کردند و به این ترتیب، گمانه‌زنی‌هایی که طی روزهای گذشته درباره نزدیک شدن دو طرف به یک تفاهم سیاسی مطرح بود، وار دو مرحله تازه‌ای شد. بر اساس اطلاعات اولیه، توافق فعلی بیش از آنکه یک توافق جامع و نهایی باشد، چارچوبی برای توقف کامل درگیری‌ها، تثبیت امنیتی و فراهم شدن زمینه گفت‌وگوهای گسترده‌تر در آینده محسوب می‌شود. در همین راستا، منابع نزدیک به روند مذاکرات از برنامه‌ریزی برای برگزاری مراسم رسمی امضای توافق در روز جمعه آینده در ژنو سوئیس خبر می‌دهند؛ نسنستی که می‌تواند آغاز گر مرحله جدیدی از روابط میان دو طرف باشد. گزارشی‌ها همچنین حاکی از آن است که توافق اولیه احتمالاً یک دوره زمانی حدود ۶۰ روز را در بر خواهد گرفت؛ به‌زایه‌ای که طی آن، مذاکرات درباره سایر موضوعات مورداختلاف از جمله پرونده هسته‌ای، رفع یا کاهش تحریم‌ها، تر تیبسات امنیتی منطقه و برخی مسائل اقتصادی دنبال خواهد شد. هدف از این دوره انتقالی، ایجاد فضای اعتماد و فراهم شدن امکان دستیابی به توافقات پایدار تر عنوان شده است. تأیید پیش از همه مورد توجه تحلیلگران قرار گرفته تاچند مقام‌های ایرانی بر حفظ خطوط فرمز و حقوق کشور در جریان مذاکرات است. تهران در ماه‌های گذشته بارها اعلام کرده بود که از گفت‌وگو و راه‌حل سیاسی استقبال می‌کند، اما هر گونه توافق باید بر پایه احترام متقابل بوده و رسمیت شناختن حقوق ایران شکل بگیرد از همین رو، بسیاری از ناظران معتقدند دستیابی به توافق اولیه در شرایط کنونی نشان‌دهنده آن است که ایران در راسته بخشی از مطالبات و ملاحظات اساسی خود را در چارچوب مذاکرات مطرح و تثبیت کرد. دبیر خانه شورای عالی امنیت ملی اعلام کرد: ما بر اساس توافقات انجام شده، جنگ و عملیات نظامی در تمامی جبهه‌ها از جمله لبنان از یکشنبه شب به‌صورت فوری و دائمی پایان یافته و به علاوه، محاصره دریایی علیه ایران باطل شده و بطور کامل خاتمه می‌یابد. متن کامل این بیانیه به شرح زیر است:

به اطلاع ملت شریف ایران می‌رساند:

«جمهوری اسلامی ایران در پیرو تهاوری رهبر شهید خویش، تقوق خود در برابر دشمن امریکایی صهیونی را تکمیل کرده و ذبیل تدابیر رهبری عالی قدر نظام (حفظه‌الله تعالی)، حمایت‌های آحاد مردم و تلاش مجاهدانه رزمندگان اسلام، به دنبال یک دور، مذاکرات دشوار و فشرده چند ماهه، و بر اساس مصوبه شورای عالی امنیت ملی، متن یادداشت تفاهم در خصوص مذاکرات انیابت جنگ (مذاکرات اسلام آباد) را میان ایران و امریکار در شامگاه ۲۴ خرداد ماه، نهایی کرد. بر اساس توافقات انجام شده، جنگ و عملیات نظامی در تمامی جبهه‌ها از جمله لبنان از امشب به صورت فوری و دائمی پایان یافته و به علاوه، محاصره دریایی علیه ایران بلافاصله و به طور کامل خاتمه می‌یابد. امضای این یادداشت تفاهم در روز جمعه ۲۹ خرداد به‌طور رسمی انجام خواهد شد.

مذاکرات برای توافق نهایی، به پس از اجرای تعهدات طرف مقابل وفق یادداشت تفاهم موکول خواهد شد. جمهوری اسلامی ایران از تلاش‌های جمهوری اسلامی پاکستان و دولت قطر قدردانی می‌کند.
والسلام و رحمت‌الله و بر کاته

جزئیاتی از مذاکرات و توافق

معاون وزیر امور خارجه از نهایی شدن متن یادداشت تفاهم میان ایران و امریکا خبر داد و اعلام کرد امضای رسمی این سند روز جمعه در سوئیس انجام خواهد شد. «گام نخست برای آبدی» «باشاره به روند مذاکرات اظهار کرد: متن یادداشت تفاهم نهایی شده و امضای رسمی آن روز جمعه در سوئیس انجام خواهد شد.

وی همچنین اعلام کرد که از امشب روند خاتمه محاصره دریایی امریکا علیه ایران آغاز می‌شود و پایان فوری و دائمی جنگ و عملیات نظامی در جبهه‌های مختلف از جمله لبنان، نیز از همین امشب اعلام می‌شود. معاون وزیر امور خارجه تا تأکید کرد: یادداشت تفاهم صرفاً محصول دیپلماسی نیست، بلکه حاصل دستاوردهای نظامی جمهوری اسلامی ایران، خون شهیدان کشور، ایستادگی مردم، حمایت از نیروهای مسلح، تدابیر رهبر معظم انقلاب و تلاش مسوولان است. غربی‌آبادی با بیان اینکه دشمن در دستیابی به اهداف خود ناکام مانده است، گفت: طرف مقابل که با هدف تحقق برنامه‌های خود وارد جنگ شده بود، در تمامی اهدافش شکست خورد و جمهوری اسلامی ایران دستاوردهای مهمی در این جنگ به دست آورد. وی افزود: در پیش‌نویس تفاهم، تمامی موضوعه و مطالبات مهم جمهوری اسلامی ایران کنایه شده است و جمع‌آوری رسمی، متن کامل تفاهنامه منتشر خواهد شد. همچنین

پیش از امضا، ابعاد مختلف این سند و دستاوردهای آن از طریق رسانه‌ها تشریح می‌شود. معاون وزیر امور خارجه تصریح کرد: این یادداشت تفاهم به معنای اعتماد به دشمن نیست و با در نظر گرفتن اصل بی‌اعتمادی تنظیم شده‌است. جمهوری اسلامی ایران بر اجرای تعهدات امریکا نظارت دقیق خواهد داشت. غربی‌آبادی درباره زمان بندی اجرای مفاد یادداشت تفاهم گفت: بر اساس توافقات صورت گرفته، دو اقدام فوری باید از یامداد امروز اجرایی شود. نخست، پایان فوری و دائمی جنگ و عملیات‌های نظامی در تمامی جبهه‌ها از جمله لبنان که این موضوع به‌صراحت در مواضع اعلامی طرف‌های میانجی نیز مورد تأکید قرار گرفته است. وی افزود: دومین اقدام فوری، رفع و خاتمه محاصره دریایی علیه جمهوری اسلامی ایران است که از سوی امریکا اعمال شده بود. رئیس جمهور امریکا نیز موضع خود را در این زمینه اعلام کرده است. غربی‌آبادی تصریح کرد: در مقابل، اجرای تعهدات جمهوری اسلامی ایران و سایر مفاد مندرج در یادداشت تفاهم، پس از امضای رسمی این سند در روز جمعه آغاز خواهد شد و از آن زمان طرفین وارد مرحله اجرای تعهدات خواهند شد. غربی‌آبادی با تأکید بر اینکه یادداشت تفاهم در شرایط «بی‌اعتمادی کامل» به طرف مقابل تنظیم شده است، گفت: جمهوری ایران هیچ اعتمادی به دشمنان خود ندارد و اتکای اصلی کشور به توان نظامی، ظرفیت دیپلماسی و حمایت و انسجام مردم است.

وی افزود: به همین دلیل، نحوه اجرای یادداشت تفاهم از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و برای نظارت بر اجرای تعهدات امریکار در چارچوب این سند، ساز و کار‌های مشخصی پیش‌بینی شده است. معاون وزیر امور خارجه همچنین از آغاز مذاکرات برای دستیابی به توافق نهایی طرف ۶۰ روز آینده خبر داد و تصریح کرد: حتی در صورت دستیابی به توافق نهایی نیز مساله اصلی برای جمهوری اسلامی ایران، اجرای دقیق تعهدات طرف مقابل خواهد بود.

غربی‌آبادی خاطر نشان کرد: هر گونه تعهدی که ایران در حوزه‌های مورد توافق بپذیرد، متناسب، متناظر و هم‌زمان با اجرای تعهدات طرف مقابل خواهد بود و در صورتی که در هر مرحله کاستی یا نقص مشاهده از سوی طرف مقابل مشاهده شود، جمهوری اسلامی ایران نیز به‌صورت متوازن اقدامات مقتضی خود را انجام خواهد داد. معاون وزیر خارجه ایران در پاسخ به سوالی درباره حمله رژیم صهیونیستی به بیروت و تأثیر هشدارهای مقامات نظامی و امنیتی جمهوری اسلامی ایران بر روند مذاکرات گفت: تحولات چند ساعت گذشته مواضع قاطع نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران نقش موثری در پیشبرد روند مذاکرات داشت. وی اظهار کرد: برخی از اصلاحات و نکاتی که

ایران برای نهایی شدن متن یادداشت تفاهم مدنظر داشت، در پی تحولات اخیر و همچنین فشارهای وار د شده به رژیم صهیونیستی و امریکا، با سهولت بیشتری در روند مذاکرات دنبال شد. معاون وزیر امور خارجه افزود: بیانیه‌ها و هشدارهای صادرشده از سوی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران و آمادگی کامل آنها برای پاسخ قاطع به اقدامات رژیم صهیونیستی، در کنار تحولات میدانی، بر روند نهایی‌سازی متن تفاهم تأثیر گذار بود. غربی‌آبادی با اشاره به مواضع مذاکرات رییس جمهور امریکا گفت: رییس جمهور امریکا نیز نسبت به حملات رژیم صهیونیستی موضع انتقادی اتخاذ کرد و اعلام داشت که چنین اقداماتی نباید صورت می‌گرفت. وی همچنین به پاسخ حزب‌الله به حملات اخیر رژیم صهیونیستی اشاره و آن را پایدار و قاطع و محکم توصیف کرد. وی تأکید کرد: اقتدار نظامی جمهوری اسلامی ایران، آمادگی نیروهای مسلح و هشدارهای قاطع مطرح‌شده در ساعات اخیر، به روند نهایی کردن متن یادداشت تفاهم و پیشبرد موضوعات مورد نظر ایران در مذاکرات کمک کرد. معاون وزیر امور خارجه با تأکید بر اینکه تأمین حداکثری منافع و امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران محور اصلی مذاکرات بوده، گفت: به زودی متن یادداشت تفاهم منتشر خواهد شد و مردم خواهند دید که جمهوری اسلامی ایران چه دستاوردهای سیاسی، حقوقی و دیپلماتیکی کسب کرده‌ودر مقابل چه تعهداتی بپذیرفته است. وی افزود: دستاوردهای حاصل شده برای ایران با تعهدات پذیرفته‌شده قابل مقایسه نیست و هیات مذاکره‌کنندهٔ ژنانه که تا آخرین ملاحظات و مطالبات ایران در متن نگذاشته نشد، با نهایی شدن تفاهم موافقت نکرد. غربی‌آبادی با اشاره به روند مذاکرات اظهار کرد: در حالی که برخی مقام‌های امریکایی طی روزهای گذشته از نهایی شدن متن سخن می‌گفتند، جمهوری اسلامی ایران همچنان بر وارد شدن آخرین ملاحظات خود به متن اصرار داشت و گفت‌وگوها تا حدود یک ساعت پیش از اعلام توافق ادامه یافت تا تمامی مواضع ایران در متن لحاظ شود.

وی همچنین با تأکید بر تداوم هوشیاری جمهوری اسلامی ایران در برابر تهدیدات خارجی گفت: حتی در صورت دستیابی به توافق نهایی نیز ایران از آمادگی دفاعی خود نخواهد کاست و نیروهای مسلح کشور همچنان برای مقابله با هر گونه تهدید و توطئه احتمالی آماده خواهد بود. معاون وزیر امور خارجه درباره مرحله بعدی مذاکرات گفت: میانجیگران و تسهیل‌کنندگان از جمله پاکستان و قطر همچنان در روند گفت‌وگوها حضور خواهند داشت، اما مذاکرات میان ایران و امریکا دنبال خواهد شد. وی افزود: روز جمعه امضای رسمی یادداشت تفاهم انجام می‌شود و هم‌زمان روسای هیات‌های دو طرف در چهار چوب، تر تیبسات

اجرائی و تشکیل کار گروه‌های تخصصی مذاکراتی رایزنی خواهند کرد. غربی‌آبادی تصریح کرد: آغاز مذاکرات ۶۰ روزه منوط به اجرای تعهدات فوری امریکا است. این تعهدات شامل رفع محاصره دریایی علیه ایران، پایان جنگ و عملیات‌های نظامی و همچنین آزادسازی درایی‌های مسدودشده ایران است. پس از راستی‌آزمایی اجرای این تعهدات، مذاکرات فنی میان دو طرف آغاز خواهد شد.

وی با بیان اینکه در صورت وجود اراده سیاسی، بازه ۶۰ روزه برای دستیابی به توافق نهایی کافی خواهد بود، افزود: البته در صورت نیاز و با توافق طرفین، امکان تمدید این مهلت وجود دارد. معاون وزیر امور خارجه چهار محور اصلی مذاکرات آتی را شامل «رفع کامل تحریم‌ها و یکجانبه اولیه و ثانویه علیه ایران»، «پایان دادن به قطعنامه‌های شورای امنیت، شورای حکام و سایر محدودیت‌های بین‌المللی»، «موضوعات هسته‌ای»، «تدوین ساز و کار‌های همکاری در حوزه بازسازی و توسعه اقتصادی» و «ایجاد ساز و کار نظارت بر اجرای تعهدات طرفین» عنوان کرد.

غربی‌آبادی با قدردانی از مردم ایران، نیروهای مسلح، مسوولان کشور و رهبر انقلاب، تأکید کرد: اگر امروز طرف مقابل ناچار به پذیرش تعهداتی از جمله پایان جنگ است، این نتیجه ایستادگی ملت ایران، اقتدار نیروهای مسلح و مقاومت کشور در برابر فشارها و تهدیدها بوده است. وی اظهار کرد: پیروزی ایران در این جنگ مرهون خون‌های پاک شهیدانی است که در مقابله با دشمنان نظام تقدیم کردیم، مرهون ایستادگی مردم و حضور شبانه‌روزی آنها در میدان و در خیابان در حمایت از نظام، در حمایت از نیروهای مسلح و همچنین در مقابله با دشمنان نظام جمهوری اسلامی ایران است. این دستاوردها مرهون خون پاک امام شهید ما و تلاش‌های مسوولان است که از طریق این یادداشت تفاهم، دستاوردهای نظامی جمهوری اسلامی ایران در حوزه سیاسی، دیپلماتیک و مذاکراتی تثبیت شد. معاون وزیر خارجه در پایان خاطر نشان کرد: دشمنی که به جمهوری اسلامی ایران حمله کرده بود تاالدهف شوم خود را عملیاتی کند، در تمامی اهداف راهبردی خود متحمل شکست‌های سنگینی شد.

اگر چه ترکیب نهایی هیات‌های حاضر در نشست ژنو هنوز به‌صورت رسمی اعلام نشده، اما گمانه‌زنی‌ها از احتمال حضور چهره‌های بلندپایه سیاسی از هر دو طرف حکایت دارد. در برخی گزارش‌ها از احتمال حضور معاون رییس جمهور امریکا و همچنین محمدباقر قالیباف، رییس مجلس شورای اسلامی، به عنوان یکی از نمایندگان ارشد ایران در روند نهایی‌سازی توافق نام برده شده است؛ موضعی که در صورت تحقق، نشان‌دهنده اهمیت سیاسی این مرحله از مذاکرات خواهد بود.

یک دیپلمات آگاه از تحولات گفت که میانجیگران قطری که برای تسهیل حصول توافق روز گذشته به ایران سفر به بودند پس از ۱۷ ساعت مذاکرات با اشرار که منجر به توافق اعلام شده شد، تهران را ترک کردند. این دیپلمات خاطر نشان کرد که قرار است این هفته جلسات مقدماتی جداگانه با هر طرف در دو حه، پایتخت قطر، پیش از امضای رسمی در سوئس و آغاز مذاکرات فنی بر گزار شود.

ایس دیپلمات که با خبرگزاری فرانسه گفت‌وگو می‌کرد، توضیح داد که این جلسات به‌طور جداگانه و غیرمستقیم بر گزار می‌شود. بنابر این گزارش، جزئیات این توافق تاکنون اعلام نشده است اما پاکستان، به عنوان میانجی اصلی مذاکرات تهران و واشنگتن گفت که امضای این توافق روز جمعه در سوئیس انجام خواهد شد و انتظار می‌رود مسائل کلیدی مانند برنامه هسته‌ای ایران بعدا مورد بررسی قرار بگیرد. سخنگوی هیات مذاکره‌کننده ایران همچنین در مورد نحوه امضا یادداشت تفاهم و جزئیات آن نیز گفت که طی امروز و فردا تصمیم‌گیری در این رابطه قطعی خواهد شد و در مورد آن اطلاع‌رسانی می‌شود. باقیی با تأکید بر اینکه برخی از خبرگزاری‌های غربی اعلام کرده‌اند که قبل از برگزاری نشست روز جمعه در ژنو و انجام مذاکرات بین ایران و امریکار در این کشور، قرار است مذاکرات

مقدماتی در دو حه قطر بر گزار شود، گفت: اینکه قبل از نشست ژنو سفری به کشورهای منطقه انجام شود در دستور کار قرار دارد و به محض اینکه قطعی می‌شود آن هم اعلام می‌شود. وی ادامه داد: هم‌اطور که گفتیم برنامه داریم که به برخی از کشورهای منطقه و همسایه سفر داشته باشیم.

بقایبی در پاسخ به سوال خبرنگاری درباره یادداشت تفاهم اسلام آباد مبنی بر خاتمه جنگ در لبنان و حملات هم‌زمان رژیم صهیونیستی به این کشور، گفت: بله، ما شاهد این بودیم که هم‌زمان با اوج‌گیری تلاش‌ها برای رسیدن به تفاهم، رژیم صهیونیستی مرتکب تکرار جنایات شد در ضاحیه لبنان و در حمله ترور یستی علیه یک منطقه مسکونی، تعدادی از شهروندان لبنانی را به شهادت رساند. سخنگوی وزارت امور خارجه ایران ضمن تسلیت به مناسبت شهادت «فرمانده ارشد حزب‌الله لبنان» و دیگر شهروندان لبنانی، این اقدام را جنایتی شنیع توصیف کرد.

وی در ادامه با اشاره به نحوه تصمیم‌گیری ایران در قبال تحولات منطقه تصریح کرد: هر تحولی بر اساس ارزیابی دقیق و جامع از مصالح و منافع کلان ایران در موردش تصمیم‌گیری می‌شود. فکر می‌کنم بعدها بیشتر روشن خواهد شد که اقدام ترور یستی رژیم صهیونیستی علیه لبنان در بعداز ظهر روز یکشنبه ۲۴ خرداد، به فرصتی برای تأمین حداکثری منافع ملی ایران و جبهه مقاومت و لبنان تبدیل شد. بقایبی تأکید کرد: جمهوری اسلامی ایران و دوستانش اجازه ندادند که این جنایات رژیم صهیونیستی، تمرک ما بر تأمین منافع جمهوری اسلامی ایران و لبنان را به هم بزنند و در واقع این جنایت موجب انسجام و قوت بیشتر جبهه مقاومت در برابر رژیم صهیونیستی شد.

سخنگوی دستگاه دیپلماسی ایران همچنین یادآور شد: لبنان از یادداشت تفاهم اسلام آباد صرفاً به نفع خاتمه جنگ است. مادر گذشته نشان دادیم که در این زمینه مصمم هستیم. خاتمه جنگ و آتش‌بس در لبنان بخشی از آتش‌بس مورخ ۱۹ فروردین ماه بود و در این زمینه در عمل ثابت کردیم که جدی هستیم. در آینده هم حتما با دقت تحولات را رصد خواهیم کرد و هر کجا که لازم باشد، از همه ابزارهای مان برای اطمینان از اجرای تعهدات طرف‌های مقابل استفاده خواهیم کرد.

بقایبی در ادامه این نشست و در پاسخ به سوال دیگری مبنی بر اینکه آیا در یادداشت تفاهم اسلام آباد صرفاً به «توقف جنگ در لبنان» اشاره شده یا «خروج رژیم صهیونیستی از خاک لبنان» نیز مدنظر است، گفت: شاید برای شما جالب باشد که در این یادداشت تفاهم، ۲ بار از کلمه لبنان استفاده شده؛ اینکه «خاتمه جنگ در همه جبهه‌ها به شمول لبنان» و «احترام به سیدات و تمامیت ارضی لبنان». فکر می‌کنم این عبارت کاملاً روشن هست که هر تفاهمی در این خصوص باید شامل همه مواردی بشود؛ احترام به تمامیت سرزمینی و حاکمیت ملی لبنان؛ از این رو، کاملاً روشن هست که مختصات این تعهدات به چه شکل است. سخنگوی دستگاه دیپلماسی ایران در پاسخ به سوال خبرنگاری درباره سفر وی به همدان و اخبار منتشر شده مبنی بر حمله به او یا جلوگیری از سخنرانی‌اش در یکی از تجمعات، اظهار کرد: اگر بخوایم چیزی بگوییم، «شکست اگر دل من، به فدای چشم مستتا سر ختم می‌سلامت، شکند اگر سویی». من اولاً لازم هست که از میزبانی، مهمان‌نوازی و مهربانی مردم خوب همدان تشکر کنم. بنده بنا به دعوت خانواده محترم شهید دانشانی به مناسبت سالگرد شهادت ایشان در جریان جنگ تحمیلی رژیم صهیونیستی و امریکار در سال گذشته به همدان رفتم و از این فرصت استفاده کردم برای دیدار با مردم خوب همدان. جلسات خوبی با اساتید دانشگاه بوعلی، همیظور با علما و فضای همدان داشتم. شب هم در مراسم بزرگداشت شهید شرکت کردم و سخنرانی کوتاهی هم داشتم.

وی در پاسخ به اخبار منتشرشده درباره جوانشی این سفر تصریح کرد: در این مواردی که در فضای مجازی منتشر شده است، غلو است. ما فکر می‌کنم وظیفه‌ما است که در جمع مردم، مردمی که در این صد و چند روز بصیرت، استقامت و عشق خود به کشورشان را نشان دادند، هم حاضر بشویم، و حرف‌های آنها بشنویم و یکی از ویژگی‌های لازم برای هر کسی که مسوولیتی رو بر عهده می‌گیرد، سعه صدر است. سخنگوی وزارت امور خارجه ایران تأکید کرد: بنده با کمال افتخار در آن جمع شرکت کردم، هم به ابراز لطف گوش کردم و تشکر کردم، هم حرف‌ها و گلایه‌ها را شنیدم و قطعاً هم گلایه‌ها و هم ابراز لطف مردم به ما در جهت انجام وظیفه کمک می‌کند. این مقام وزارت امور خارجه در پاسخ به سوال خبرنگاری درباره چگونگی ادامه پیگیری حقوقی جنایات امریکا و رژیم صهیونیستی و مساله خونخواهی شهیدار در کنار مذاکرات و احتمال حصول توافق، اظهار کرد: من فکر می‌کنم موضوع خونخواهی از همه شهادای ما موضوعی دائمی است. هیچ‌کس نمی‌تواند به هیچ عنوان از جنایت بزرگی که در حق ملت ایران انجام دادند، بگذرد یا فراموش کند یا ببخشد. بنابراین این مطالبه یک مطالبه دائمی و مستمر خواهد بود. بقایبی افزود: ما به عنوان وزارت خارجه قطعاً از هر ابزاری استفاده خواهیم کرد؛ هم برای مستندسازی جنایات، هم برای تبیین جنایات کشومی که در حق مردم ایران روا داشته شد. این یک کار دائمی و مستمر است که از هر نهاد بین‌المللی، از هر تر بین‌بین‌المللی برای ثبت و تبیین این جنایات و برای دادخواهی استفاده خواهیم کرد. وی تصریح کرد: در این امر شکی نیست که دیپلماسی و رسیدن به تفاهم با طرف مقابل برای خاتمه جنگ، برای کاهش تنش، به این معنا خواهد بود که ما جنایاتی که در حق مردم ایران صورت گرفته را فراموش خواهیم کرد یا نخواهیم بخشید.

واکنش‌های اولیه به خبر توافق نیز عمدتاً مثبت بوده است. بسیاری از دولت‌ها، نهادهای بین‌المللی و فعالان اقتصادی از کاهش خطر درگیری نظامی و افزایش احتمال ثبات در منطقه استقبال کرده‌اند. بازارهای جهانی انرژی، حمل‌ونقل و تجارت نیز با دقت تحولات پیش‌روا دنبال می‌کنند؛ چرا که هرگونه کاهش تنش در منطقه می‌تواند آثار اقتصادی گسترده‌ای در سطح بین‌المللی داشته باشد.

با این حال، بسیاری از کارشناسان تأکید می‌کنند که توافق اولیه تنها آغاز مسیر است و موفقیت آن به نحوه اجرای تعهدات و نتیجه مذاکرات آتی بستگی خواهد داشت. با وجود این، نفس دستیابی به یک چارچوب مشترک بین ماه‌ها تنش و درگیری، از نگاه بسیاری از ناظران یک تحول مهم به شمار می‌رود؛ تحولی که می‌تواند راه را برای حل‌وفصل تدریجی اختلافات و حرکت به سمت ثبات بیشتر در منطقه هموار کند.

استقبال مقامات ایرانی

از دستیابی به حقوق ملت

مسعود پزوشکیان روز ۲۵ خرداد- در حاشیه همایش سراسری «حکمرانی هم‌افزا» در جمع خبرنگاران با اشاره به تفاهم شکل گرفته میان ایران و امریکا برای خاتمه جنگ، اظهار کرد: این تفاهم دیروز انجام شد؛ با هماهنگی لازم مصوب شده است. جمعه قرار است امضای این تفاهم صورت بگیرد. وی همچنین با اشاره به موضوع تنفیذ اختیارات به استانداران، ادامه داد: تنفیذ اختیار به استانداران از قبل انجام شده بود. این اتفاقاتی که رخ داد اقداماتی که صورت گرفت به‌خاطر اختیاراتی بود که داشتند. چرا کسی در کشور به اداره امور اعتراضی نکند؟ برای اینکه استانداران و فرمانداران کار کردند همه‌جا مشکل وجود داشت ولی در سیستم اداره کشور مشکلاتی پیش نیامد. رییس جمهوری با تأکید بر اینکه دشمن تصور می‌کرد با شروع جنگ کشور برهم می‌ریزد، تصریح کرد: آیا این گونه شد؟ پاسخ منفی است و این به مدیریت استانداران و فرمانداران باز می‌گردد.

معاون اول رییس جمهوری با تأکید بر اینکه پیروزی ایران در جنگ حاصل رهبری هوشمندانه، دقیق و مدبرانه آیت‌الله خامنه‌ای و ایستادگی ملت در میدان دیپلماسی است، از تلاش‌های تیم مذاکره‌کننده قدردانی و ابراز امیدواری کر د: تفاهمات حاصل‌شده و به رفع تحریم‌های ظالمانه و دستیابی به توافقی پایدار

منجر شود. محمدرضا عارف در جلسه ستاد بازسازی با تبریک به مقام معظم رهبری بابت رهبری بسیار هوشمندانه و دقیق جنگ رمضان و پیروزی بر دشمن، گفت: رهبری ایشان در استمرار رهبری امام شهید انقلاب بود. ایشان با وجود همه مشکلات و اعداار بودن، مدیریت بسیار مناسبی داشتند و با تدبیر دقیق خود کشور را هدایت کردند. ما نیز باید این‌راه را ادامه بدهیم و تکلیف خود را نهایی کنیم.

وی با اشاره به نهایی شدن یادداشت تفاهم ایران و امریکا و امضای آن در روز جمعه پیش‌رو، ادامه داد: امیدواریم این یادداشت تفاهم به موافقتنامه خوبی تبدیل شده و تحریم‌های ظالمانه و محاصره‌ها که سند زشتی برای غرب است، برطرف شود. امریکا میدان‌دار این تحریم‌ها، تجاوز و جنایت علیه بشریت بود و کشورهای اروپایی مدعی حقوق بشر نیز با امریکا همراهی کردند. عارف افزود: ما در این جنگ چهار جبهه میدان، خیابان، خدمت و دیپلماسی را پیش‌رو داشتیم، رزمندگان ما در جبهه میدان مقتدرانه، شجاعانه و با اتکا به علم و فناوری نبرد کردند و توانستند اقتدار خود را به دشمن امریکایی و صهیونیستی دیکته کنند و مایه عزت و آبروی ایران اسلامی بشوند. البته باید به خاطر داشته باشیم که بخش قابل توجهی از دستاوردهای ما در میدان، مرهون راهبرد کلان امام شهید انقلاب در ارتقای علم و فناوری بود و نقش فرماندهان، پاسداران و رزمندگان شجاع، هوشمند و با داریت کشور که به اهمیت علم و فناوری باور داشتند، در دستیابی به این پیروزی بزرگ بسیار تعیین‌کننده بود. جوانان دانشمند و شجاع ما ابزار کار و معیشت مناسب برای میدان‌داری می‌خواهند و باید بیش از گذشته ارزش علم، دانشگاه و فناوری درک و حمایت شود. امروز نیز همچنان حوزه علم و فناوری را باید در کانون توجه و حمایت قرار داشته باشد. وی با تقدیر از حضور مردم در خیابان، بیان کرد: رفتار مردم حتی نسبت به مقاطع مهم تاریخ انقلاب اسلامی نیز کم‌نظیر بود و جبهه‌های تأثیر گذار در خیابان شکل گرفت. پاسداری کرد. وی ادامه داد: جمعه خدمت نیز خوش درخشید، به دلیل تحریم‌ها و تجهیزات و حشیانه دشمن با مشکلات فراوانی روبه‌رو بودیم، اما این جبهه عملکردی خوب و مایه افتخار از خود به جای گذاشت. انصافاً دولت جمهوری اسلامی ایران و به‌ویژه شخص رییس جمهور، به قدر پزوشکیان، در خدمت به مردم با وجود همه دشواری‌ها، هوشمندانه، شجاعانه و دقیق عمل کردند و دولت در این آزمون ملی خوش درخشید. مجموعه دستگاه‌های اجرائی، نهادهای خدمات‌رسان و بخش‌های مختلف کشور با تلاش شبانه‌روزی اجازه ندادند خللی در خدمت‌رسانی به مردم ایجاد شود و این عملکرد سرمایه ارزشمندی برای کشور به شمار می‌رود.

معاون اول رییس جمهور ادامه داد: جبهه دیپلماسی، جبهه‌های بسیار سخت‌است؛ زیرا گاهی یک کلمه و مفهوم در دو فرهنگ و زبان، معانی کاملاً متفاوتی دارد. حتی نگارش متن، اگر درباره محتوا توافق وجود داشته باشد، کار دشواری است. ما به لحاظ فرهنگی دارای عقبه تمدنی هستیم و انسان برای ما ارزش ذاتی دارد و برای خود، رسالت انسانی قائلیم، اما مبنای حرکت طرف مقابل، جهان‌گشایی و مادیات است.

عارف خاطر نشان کرد: امریکا ۱۶۸ دانش آموز ما را شهید کرد، اما هیچ اتفاقی در غرب رخ نمی‌دهد و مدعیان حقوق بشر سکوت می‌کنند؛ در حالی که اگر حادثه‌ای برای یک کودک در غرب رخ دهد، دنیا را زیر و رومی‌کنند. مادر چنین شرایطی مذاکره کردیم. تصور برخی این است که ما باید انشایی بگوییم و طرف مقابل آن را نپوسید، اما مادر که در فضایی نابرابر از نظر امکانات و همچنین در بستری متفاوت از نظر فرهنگی و هویتی انجام شد و بر این باوریم که توانستیم رهبر دهنده مدنظر نظام و رهبری را دنبال کرده و به اهداف خود نزدیک شویم.

وی تأکید کرد: جا داد از اعضای تیم مذاکره‌کننده و همه دست‌انگشایی که در این مسیر نقش آفرینی کردند قدرتشاید شود. به‌ویژه لازم می‌دانم به صورت ویژه از عملکرد دکتر قالیباف، رییس محترم تیم مذاکره‌کننده، تشکر کنم که انصافاً زحمات فراوانی متحمل شدند و همچنان باید مورد حمایت قرار بگیرد. همچنین از دکتر عراقچی و وزرای دولت که در این روند همراهی و همکاری موثری داشتند، قدردانی می‌کنم.

عارف ادامه داد: ما هنوز گام اول را برداشته‌ایم ولی غرب ثابت کر ده‌اند، می‌توانند آلت دست رژیم خبیث کردند که قدرشاید شود. به‌ویژه لازم می‌دانم به صورت ویژه از عملکرد دکتر قالیباف، رییس محترم تیم مذاکره‌کننده، تشکر کنم که انصافاً زحمات فراوانی متحمل شدند و همچنان باید مورد حمایت قرار بگیرد. همچنین از دکتر عراقچی و وزرای دولت که در این روند همراهی و همکاری موثری داشتند، قدردانی می‌کنم.

عارف ادامه داد: ما هنوز گام اول را برداشته‌ایم ولی غرب ثابت کر ده‌اند، می‌توانند آلت دست رژیم خبیث کردند که قدرشاید شود. به‌ویژه لازم می‌دانم به صورت ویژه از عملکرد دکتر قالیباف، رییس محترم تیم مذاکره‌کننده، تشکر کنم که انصافاً زحمات فراوانی متحمل شدند و همچنان باید مورد حمایت قرار بگیرد. همچنین از دکتر عراقچی و وزرای دولت که در این روند همراهی و همکاری موثری داشتند، قدردانی می‌کنم.

عارف ادامه داد: ما هنوز گام اول را برداشته‌ایم ولی غرب ثابت کر ده‌اند، می‌توانند آلت دست رژیم خبیث کردند که قدرشاید شود. به‌ویژه لازم می‌دانم به صورت ویژه از عملکرد دکتر قالیباف، رییس محترم تیم مذاکره‌کننده، تشکر کنم که انصافاً زحمات فراوانی متحمل شدند و همچنان باید مورد حمایت قرار بگیرد. همچنین از دکتر عراقچی و وزرای دولت که در این روند همراهی و همکاری موثری داشتند، قدردانی می‌کنم.

عارف ادامه داد: ما هنوز گام اول را برداشته‌ایم ولی غرب ثابت کر ده‌اند، می‌توانند آلت دست رژیم خبیث کردند که قدرشاید شود. به‌ویژه لازم می‌دانم به صورت ویژه از عملکرد دکتر قالیباف، رییس محترم تیم مذاکره‌کننده، تشکر کنم که انصافاً زحمات فراوانی متحمل شدند و همچنان باید مورد حمایت قرار بگیرد. همچنین از دکتر عراقچی و وزرای دولت که در این روند همراهی و همکاری موثری داشتند، قدردانی می‌کنم.

ایران